



KLASTER ŽELEZNICA ZA JUGOISTOČNU EVROPU
RAIL CLUSTER FOR SOUTH-EAST EUROPE

SEE RAIL Perspective

KVARTALNI BILTEN KLASTERA ŽELEZNICA ZA JUGOISTOČNU EVROPU I Godina VIII, br 19, April/Travanj 2023.



Sajam "SEE Mobility 2023" od 30. do 31.5. Str. 4

N 19

01/2023

s. 5 - 8 | FABRIČKE VESTI

BiH: Održan sastanak o željeznicama u BiH u Savjetu ministara s. 5

Hrvatska: Infrastruktura kritična točka (ne)zadovoljstva korisnika s. 6

Slovenija: Za SŽ u fokusu Srbija i još 4 tržišta s. 7

Crna Gora: ŽICG nagradila radnika obezbeđenja s. 7

Srbija: Počinje modernizacija pruge Beograd - Niš s. 8

Srbija: Pariski GSP postao "rani operater" Beogradskog metroa s. 9



s. 10 Aktivnosti RCSEE i njenih članova

- ✓ TÜV Rheinland InterCert postao novi član našeg klastera RCSEE



- ✓ RCSEE u saradnji sa Sektorom za železnice i intermodalni transport MGSI održao prezentaciju aktuelnih i planiranih železničkih projekata u Republici Srbiji



IMPRESSUM

Glavni i odgovorni urednik: Milan Vučković

Prevod i marketing: Marko Radović

Design i LayOut: BSN | www.bsn.rs

Uredništvo: Dragoljub Rajić, Dušan Korunoski i Marko Radović

Izdavač: Business Support Network / Mreža za poslovnu podršku (BSN)

Strumička 100, 11050 Beograd | E-mail: info@bsn.rs | PIB: 108639092 | MB: 28151829

(Fotografija na naslovnoj strani: Pixabay, venturaartist)

Mišljenje glavnog urednika:

Još nije kasno da budete izlagač na SEE Mobility 2023!

Dragi članovi i prijatelji klastera RCSEE,



Ove godine, krajem maja 2023. naš klaster ponovo organizuje već četvrti po redu međunarodni sajam "SEE Mobility" u Beogradu, ujedno i najveći skup za šinske mobilne tehnologije u Jugoistočnoj Evropi. Biće to dobra prilika za stručno umrežavanje ne samo među kompanijama već i nezavisnim stručnjacima iz branše.

I ovog puta prijavile su se brojne državne železničke kompanije iz našeg regiona koje će biti aktivni učesnici na sajmu u formi izlagača ali i posetilaca, kao i Evrope (Srbija, Hrvatska, Bosna I Hercegovina, Slovenija, Crna Gora i Makedonija iz Regiona ali i Poljska, Češka, Nemačka, Mađarska, Austrija, Velika Britanija...).

Među dosada prijavljenim zlatnim i srebrnim sponzorima našeg sajma nalaze se najpoznatija regionalna i evropska imena iz branše. To su firme koje su naš sajam ali i naš Klaster kao organizatora ivigdogađaja prepoznale kao značajnog partnera sa kojim već dugoročno uspešno sarađuju i podržavaju time što učestvuju na svim našim brojnim eventima.

Zato je ovo dodatni poziv svim potencijalnim izlagačima koji su možda do sada, zbog svojih brojnih poslovnih prioriteta zakasnili sa prijavljivanjem za "Mobility 2023". Dakle, ima još mesta ako požurite sa prijavom. Javite nam se što pre. Pripremili smo sjajan program za izlagače koji uključe i besplatnu posetu dva sjajna referentna projekta u Srbiji. Na narednoj strani a posebno na našem sajtu www.see-mobility.com naći ćete sve potrebne informacije o tome.

Radujemo se već unapred našem zajedničkom druženju i razmeni stručnih i poslovnih informacija.

Dobrodošli na MOBILITY 2023 u Beogradu!

Milan Vučković
RCSEE Coordinator
Glavni urednik
SEE RAIL Perspective





SEE Mobility je međunarodni i ujedno jedini sajam na zapadnom Balkanu za saobraćajne tehnologije i usluge koji se uodržava svake druge godine.

Sajam obuhvata sledeće oblasti: Tehnologije za drumski, železnički i javni transport i infrastrukturu, enterijer i eksterijer u drumskim i šinskim vozilama sa pratećim uslugama i tunelske konstrukcije

Naš sajam pruža jedinstvenu šansu za konkretnim širenjem poslovnih aktivnosti Vašeg preduzeća i mogućnost da svoje proizvode, usluge i nova tehnička rešenja, prezentujete na jednom veoma dinamičnom tržištu koje obuhvata ukupno 7 zemalja sa preko 30 miliona stanovnika.

Četvrti po redu SEE Mobility održće se 30. i 31. maja / svibnja u beogradskom Hotelu Jugoslavija. Moto SEE Mobility 2023 je „povezanost za budućnost“, čime se dodatni akcenat stavlja na železnicu i logistiku kao dva stuba mobility industrije 21. veka.

Sem dva izložbena dana, planirane su i dodatne posete vodećim kompanijama i industrijskim parkovima u Srbiji specijalno organizovane za izlagače i goste sajma 31. maja poslepodne (**poseta intermodalnom terminal i logističkom centru Nelt Grupe**) i 1. juna 2023. godine (**poseta industrijskom parku MIND Grupe**). Ponuda za sponzore i izlagače sajma je raznovrsna i povoljna, tako da će oni imati dobru priliku da se kroz tri dana programa umreže sa novim partnerima i steknu značajne poslovne kontakte .

Zato, prijavite se na vreme jer je broj štandova ograničen, a neke od njih su sponzori već rezervisali. Sve informacije za izlagače/posetioce nalaze se na: www.see-mobility.com

Sledeći SEE-MOBILITY: Beograd 2023, 30-31 maj / svibanj



Više na: www.see-mobility.com

FABRIČKE VESTI ZA BR. 19:



Održan sastanak o željeznicama u Bosni i Hercegovini u Savjetu ministara BiH

Mart/Ožujak, Sarajevo, BiH: Vršilac dužnosti generalnog direktora Željeznica Republike Srpske **Slađan Jović**, u Sarajevu u Savjetu ministara BiH, prisustvovao je radnom sastanku sa ministrom komunikacija i prometa BiH **Edinom Fortom**, zamenikom ministra **Ognjenom Janjićem**, direktorom Regulatornog odbora željeznica BiH **Tihomirom Narićem** i generalnim direktorom Željeznica FBiH **Enisom Džafićem**. Teme upriličenog sastanka između ostalog bile su analiza trenutnog stanja željezničkog sektora u Republici Srpskoj i Federaciji BiH, potrebe, planovi i mogućnosti, kao i zajednički projekti na nivou BiH u narednom periodu. Svi učesnici bili su zadovoljni sastankom na kome je akcenat stavljen na unapređenje željezničkog sektora i intenzivniju suradnju u budućem periodu u oba entiteta na prostoru BiH.

(Izvor i fotografija: Željeznice Republike Srpske)



Željeznice Republike Srpske od sljedeće godine prelaze u holding

Februar/Veljača, Doboј: Željeznice Republike Srpske u 2024. godinu uči će organizovane kao holding sa tri zavisna preduzeća: za prevoz putnika, kargo i infrastruktura, rekao je na konferenciji u Doboju vršilac dužnosti generalnog direktora **Slađan Jović** i istakao da je zadovoljan poslovanjem u prošloj godini.

Jović je na redovnoj godišnjoj konferenciji za štampu istakao da su Željeznice Srpske uspešno poslovale sa aspektima prevoza robe i putnika, kao i smanjenjem vanrednih događaja na prugama i putnim prelazima.

Kako su naveli u saopštenju očekivanja su da će 2023. godina biti rekordna za Željeznice Srpske kada su u pitanju



ugovoren poslovi prevoza, budući da je za potrebe **Elektroprivrede Srbije** ugovoren prevoz 400.000 tona uglja na potezu Ploče - Zvornik, uz već postojeći transport od Prijedora do Zvornika kao i prevoz 300.000 tona uglja za potrebe **Elektroprivrede Slovenije** čija je realizacija krenula od 10. februara od Prijedora.

“Produžili smo ugovor sa Mitalom iz Zenice, pa će tokom ove godine između 1.500.000 i 1.600.000 tona uglja biti prevezeno za otrebe Željezare u Zenici na relaciji Prijedor - Zenica”, istakao je Jović.

On je još naveo da se Vlada Republike Srpske obavezala da za subvenciju putničkog saobraćaja i održavanje infrastrukture obezbijedi 20.000.000 KM, ocijenivši taj iznos nedovoljnim da se izvrše potrebni remonti i poboljšanja stanje na prugama i kargo operateru. (Izvor: ATV)

FABRIČKE VESTI ZA BR. 19:



Održana godišnja skupština "Saveza za željeznicu" (SZŽ)

28. Februar/28. Veljače, Zagreb: Potpisivanjem 0. U prostorijama tvrtke ALTPRO u Zagrebu 28. veljače 2023. održana je redovita godišnja skupština Saveza za željeznicu na kojoj su jednoglasno prihvaćeni finansijski izvještaj i izvještaj o radu Saveza za 2021. i 2022. godinu, a prihvaćen je Plan rada i Finansijski plan za 2023. godinu.

Prezentirajući izvješće o radu za proteklo razdoblje predsjednik SZŽ Ante Klečina rekao je to da su aktivnosti bile zadovoljavajuće, s obzirom na cijelokupnu situaciju izazvanu pandemijom COVID-19, koja je znatno utjecala na rad svih nevladinih udruga koje se financiraju iz projekata, donacija i članarine. SZŽ je djelovao u četiri glavna područja: edukacijski

projekti, istraživačke djelatnosti, promotivne aktivnosti i komuniciranje unutar organizacije. Aktivnosti su se, manje ili više uspješno, provodile nacionalne projekte, gospodarsku djelatnost i dodatne aktivnosti na volonterskoj bazi. U proteklom razdoblju nije bilo projekata iz EU fondova jer Savez nije imao dovoljno sredstava da prvo uloži pa onda povrati novac iz takvih projekata, ali je na nacionalnoj razini proveo Projekt alternativne mobilnosti u suradnji sa jedinicama lokalne samouprave, a kroz gospodarsku djelatnost radio je na izradi studija mobilnosti sa jedinicama lokalne samouprave te održao 7 javnih tribina.

(Izvor i foto: SZŽ)



Infrastruktura kritična točka (ne)zadovoljstva korisnika u Hrvatskoj

Mart/Ožujak, Zagreb: U anketi o zadovoljstvu korisnika teretnim prijevozom u Hrvatskoj, samo 20 posto korisnika je zadovoljno ili jako zadovoljno cijenom prijevoza dok je najbolje ocijenjena učestalost prijevoza, a trajanje prijevoza i točnost je većina korisnika ocijenila prosječnom ocjenom "niti zadovoljan niti nezadovoljan". Najkritičnije točke željezničkog teretnog prijevoza uglavnom su vezane uz željezničku infrastrukturu (česti i nekoordinirani zatvori i rekonstrukcije pruga, sporost, pouzdanost te loša organizacija predaje i preuzimanja vlakova na granicama) i rad željezničkih prijevoznika (cijene, informatizacija, stari vozni park, pouzdanost). U anketiranju o zadovoljstvu teretnim prijevozom koje je sprovedla Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (HAKOM) anketirano je 20 korisnika željezničkog prijevoza tereta. Korisnici usluga ocjenjivali su kvalitetu pristupačnosti i dostupnost, kvalitetu usluge prijevoza te uslužnost prijevoznika i upravitelja infrastrukture.

U Republici Hrvatskoj tijekom 2022. godine djelovalo je 17 teretnih prijevoznika: **HŽ Cargo d.o.o.**, **ENNA Transport d.o.o.**, **Rail Cargo Carrier – Croatia d.o.o.**, **Train Hungary Magánvasút Kft.**, **Transagent Rail d.o.o.**, **SŽ – Tovorni promet d.o.o.**, **Rail & Sea d.o.o.**, **CER Cargo d.o.o.**, **Eurorail Logistics d.o.o.**, **Pružne građevine d.o.o.**, **Adria Transport Croatia d.o.o.**, **Ten Rail d.o.o.**, **Log Rail d.o.o.**, **InRail S.p.A.**, **ČD Cargo Adria d.o.o.**, **North Adriatic Rail d.o.o.** i **Kombinirani prijevoz d.o.o.** Od njih 17 četiri nije bilo aktivno i to CER Cargo d.o.o., Adria Transport Croatia d.o.o., Ten Rail d.o.o. i North Adriatic Rail d.o.o.

(Izvor: Savez za Željeznicu)

FABRIČKE VESTI ZA BR. 19:



Za Slovenske Železnice u fokusu Srbija, Austrija, Češka, Slovačka i Mađarska

Februar/Veljača, Ljubljana: Slovenske železnice (SŽ) u 2022. su, prema prvim procenama, ostvarile nešto više od 40 miliona evra dobiti iz poslovanja, uz prihode od 620 miliona evra, što je najviše dosad, izjavio je generalni direktor te kompanije **Dušan Mes** u intervju za online portal **24ur.com**.



Ključni ciljevi SŽ za budućnost su bolje korisničko iskustvo u putničkom saobraćaju i povećan obim teretnog saobraćaja van Slovenije. Imamo zajedničko preduzeće sa češkom kompanijom EP Holding. Mi posedujemo 51%, oni 49%. Dobili smo prilično veliku dokapitalizaciju, trenutno je u pripremi dokumentacija za tender za nove lokomotive u teretnom delu – rekao je Mes. Što se kargo sektora tiče, cilj nam je da se razvijamo u regionu severnojadranskih luka i Srednje Evrope: rukovanje teretom koji ide iz Trsta, severnojadranskih luka, od Ploča do Trsta ili dalje u Italiji, ka srednjoj

Evropi, Austriji, Češkoj, Slovačkoj, Mađarskoj i sa balkanske strane prema Italiji.

Što se tiče teretnog saobraćaja, izazov je koliko brzo ćemo uspeti da zauzmemos ovaj prostor – jadranske luke, centralnu Evropu – jer konkurenca to čini veoma brzo. Zapravo, ovde se uglavnom radi o veštini – hoćemo li biti toliko vešti da budemo prvi, najbrži, najbolji – ili ne? Ali, tako je u svakom poslu. Rizici postoje, za sada upravljamo njima, i siguran sam da ćemo i u ova dva segmenta nekako uspeti.



CRNA GORA

Radnik obezbeđenja Miladin Vujisić dobio zasluženo priznanje od ŽICG kompanije

1. mart/1. ožujak, Podgorica: Na sastanku Odbora direktora Željezničke Infrastrukture Crne Gore (ŽICG) usvojen je predlog Sektora za Održavanje građevinske infrastrukture da se **Miladinu Vujisiću**, čuvaru gradilišta tunela iz firme GIS Podgorica, angažovane na sanaciji tunela broj 168, uruči nagrada za dobročinstvo. Naime, na dijelu pruge Bijelo Polje – Bar, između stanice Mojkovac i ukrsnice Trebaljevo, uslijed vremenskih nepogoda – sniježne padavine praćene jakim vjetrom, 22. januara ove godine došlo je do obrušavanja većeg stabla iznad kosine sa lijeve strane pruge. Pomenuto stablo pronašao je Vujisić i o tome odmah obavijestio najbližeg opravnikova vozova. Na taj način spriječeno je nalijetanje voza koji je trebao da krene iz stanice Mojkovac, a samim tim i potencijalno velika oštećenja na lokomotivi kao i na pružnoj infrastrukturi. Ono što je, ipak, najvažnije je to da životi putnika nijesu dovedeni u opasnost.



Ovim društveno odgovornim, ali iznad svega ljudskim postupkom, Vujisić nas je podsjetio šta su istinske vrijednosti i time je zavrijedio divljenje i ogromnu zahvalnost svih u ŽICG.

(Izvor i foto: ŽICG)



Počinje modernizacija pruge Beograd - Niš

Mart / Ožujak, Beograd: Ugovor za prvu tranšu investicionog granta za izgradnju brze pruge Beograd-Niš, od ukupno 598 mil EUR, u okviru finansijskog paketa za železnički Koridor X, potpisana je simbolično u vozu između Prokopa i Resnika, na deonici buduće brze pruge.

Sporazum su u potpisali šef regionalnog predstavništva Evropske investicione banke (EIB) za Zapadni Balkan Alesandro Bragonzi i ministar građevinarstva Goran Vesić, u prisustvu predsednika Srbije Aleksandra Vučića i evropskog komesara za proširenje Olivera Varheija.

Posle potpisivanja Vučić je zahvalio EU i istakao da je 600 miliona najveći bespovratni iznos koji je Srbija dobila.

Sporazum se odnosi na gradnju deonice Stalać – Đunis, duge 17,7 kilometara, na trećoj etapi buduće brze pruge, koja će se prva raditi, jer je za tu deonicu idejni projekat već završen i odobren.

EU je, kako je istakao, od 2000. godine za infrastrukturne projekte u Srbiji dala pomoć od 420 miliona evra.

– Vrednost projekta izgradnje brze pruge Beograd-Niš je dve milijarde i 775 miliona evra, od čega je kredit Evropske investicione banke 1,1 milijarda evra, kredit Evropske banke za obnovu i razvoj 550 miliona evra, grant EU je 610 miliona evra, a ostatak od 552 miliona evra će finansirati Srbija- rekao je Vučić.

Naveo je da će pruga Beograd-Niš biti završena 2027. godine, a da će se vozovi na njoj kretati brzinom 200 kilometara na sat.

P3 planira razvoj logističkih parkova i u Srbiji

17. mart / 17. ožujak, Beograd: Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD) obezbediće kredit do 250 miliona evra (265 miliona dolara) luksemburškoj P3 Grupi za finansiranje zelenih, sertifikovanih logističkih i industrijskih parkova u Poljskoj, Češkoj, Slovačkoj, Rumuniji i Srbiji.

P3 će sredstva od kredita koristiti za **finansiranje kupovine, razvoja i izgradnje skladišta u pomenutim zemljama**, u skladu sa svojim zelenim okvirom finansiranja – saopšteno je iz EBRD.

P3 Group, sa sedištem u Luksemburgu, ima dugogodišnje iskustvo u oblasti investiranja, upravljanja i razvoja skladišnih kompleksa širom Evrope. Kompanija je u 100% vlasništvu GIC, državnog fonda vlade Singapura. Kako se navodi na njihovom zvaničnom sajtu, P3 razvija „održiva skladišta prema najvišim međunarodnim standardima“. Na stranici Evropske banke za obnovu i razvoj ističe se da imovina finansirana EBRD sredstvima mora biti sertifikovana u okviru BREEAM sistema sertifikacije (na najmanje „veoma dobar“ nivo), te da se njome mora upravljati u skladu „sa najboljim ekološkim i energetskim standardima“.



P3 je prisutan u 11 zemalja, sa skoro 300 objekata (ukupno oko 7,6 miliona m² pod upravljanjem). U januarskom intervjuu za CEO Magazine, generalni direktor P3 Frank Pörschke istakao je kako je „potražnja za logističkim prostorom i dalje jaka, čak i kada se izgledi za recesiju naziru u 2023“.

Deo ove grupe – **P3 Parks d.o.o. Beograd**, registrovan je u Srbiji još 2008. godine.

FABRIČKE VESTI ZA BR. 19:



Pariski GSP postao „rani operater“ beogradskog metroa

17. mart / 17. ožujak, Beograd:

Predstavnici Grada Beograda potpisali su danas Memorandum o razumevanju sa francuskom kompanijom RTAP u kome je izražena želja da ova renomirana kompanija postane "rani operater" beogradskog metroa.

Rani operater znači da će RATP savetovati Vladu Republike Srbije i Grad Beograd kako bi se u postupku projektovanja, pre svega metro stanica, dobili maksimalni komercijalni efekti za grad i obezbedio maksimalni komfor putnika. Posle potpisivanja Memoranduma o razumevanju počinju pregovori o ugovoru koji će biti deo međudržavnog sporazuma Srbije i Francuske o izgradnji beogradskog metroa – rekao je zamenik gradonačelnika **Goran Vesić**.



RATP je jedna od najvećih svetskih kompanija u oblasti upravljanja javnim transportnim sistemima putnika koja, između ostalog, upravlja metroom u Parizu (kao i autobusima, svim tramvajskim linijama sem jedne) i mnogim drugim gradovima u svetu.

Vesić je istakao da "rani operater" pomaže gradu prilikom projektovanja i izgradnje metroa, a da će narednih godina biti izabran operater beogradskog metroa "koji će da upravlja sistemom".

– Uporedno sa izgradnjom metroa, Beograd mora da razmišlja i o tome kako će se njime upravljati. Beogradski metro biće jedan od najmodernejih u svetu i potpuno automatizovan. Zato je važno da u procesu upravljanja učestvuju kompanije s velikim iskustvom upravo u takvoj vrsti metroa. Takođe, istovremeno sa izgradnjom metroa moramo da započnemo i izbor operatera, odnosno obuku naših ljudi koji će raditi u tom sistemu, a kojih će biti više hiljada. Njihova obuka mora da počne na vreme jer ona neće moći da se završi za nekoliko meseci, već će trajati godinama kako bismo 2028. godine, kada i startuje prva linija metroa, bili spremni za rad u punom kapacitetu – izjavio je Vesić.

(Izvor: e Kapija, fotografije: sajt bgmetro.rs)



Održana prezentacija aktuelnih i planiranih železničkih projekata u Republici Srbiji

Prezentacija trenutnih i planiranih železničkih projekata u Republici Srbiji održana je 14. marta za članove RCSEE i partnerskih klastera iz ERCI u saradnji sa Ministarstvom građevine, saobraćaja i infrastrukture (MGSI) i jedinicama za implementaciju projekata.



Prezentacija je privukla pažnju više od sto učesnika iz zemlje i regiona, ali i iz drugih Evropskih zemalja. **Teodora Milenković** iz Sektora za železnice i intermodalni transport MGSI je predstavila projekte na železnicama koje Republika Srbija sprovodi, ili planira u narednom periodu u saradnji sa međunarodnim donatorima.

Nakon prezentacije, zainteresovani učesnici su imali prilike da direktno postave pitanja vezana za projekte na koja su im odgovore dali predstavnici Ministrastva i jedinica za implementaciju projekata.

TÜV Rheinland InterCert postao novi član našeg klastera RCSEE

TÜV Rheinland Group sa sedištem u Kelnu (Nemačka) je jedna od najstarijih organizacija u Evropi a ujedno i u svetu, koja je isprva bila osnovana za tehnički nadzor. Matična organizacija sada ima blizu 150 godina iskustva i svojim radom potpomaže razvoj tehničke bezbednosti, zaštitu ljudi i okoline u celom svetu.

TÜV Rheinland Group ima preko 18 000 zaposlenih u preko 350 preduzeća u više od 60 zemalja.

TÜV Rheinland Group svoje poslove u inostranstvu već dugi niz godina obavlja preko svog preduzeća **TÜV International GmbH**, dok interes TÜV Rheinland Group-a na zapadnom Balkanu zastupa preduzeće **TÜV Rheinland InterCert d.o.o.**

U narednim godinama značaj ovog privrednog društva u ovom regionu će rasti, jer Društvo može da ostvari ulogu mosta između EU i zapadnobalkanskih zemalja.

Šire informacije u elektronskoj formi o ovoj poznatoj kompaniji i od skoro najnovijeg člana našeg Klastera možete dobiti preko sledeće internet stranice: www.tuvrheinland.rs

Kontakt:

Kosovska 10/VI, 11000 Beograd

Tel.: 011 361 61 56

E-Mail: info@rs.tuv.com

Augusta Cesarsca 18, 21000 Novi Sad

Tel.: 021 494 430

E-Mail: info@rs.tuv.com



TÜVRheinland[®]
InterCert d.o.o.

SEE RAIL Perspective



**VIŠE
OD
BILTENA**

www.rcsee.org